

DOI: doi.org/10.51209/platform.1.5.2022.259-278

УДК 379.4

Лілія Михайлівна САВЧИН,

кандидат історичних наук, доцент, докторант,

Національна академія керівних

кадрів культури і мистецтв,

м. Київ, Україна,

e-mail: liliasavchin@gmail.com,

ORCID: 0000-0002-8537-142X

ТРАДИЦІЇ ЕТНОКУЛЬТУРИ ЯК БАЗОВА ХАРАКТЕРИСТИКА КУЛЬТУРНОЇ ПАМ'ЯТІ

Анотація. Вагомість особливостей збереження традицій етнокультури є перевагою досліджень філософів, культурологів, істориків та інших галузей вітчизняних науковців. Їх основні тези декларують ідеї щодо світогляду етносу, який формується на засадах традицій етнокультури. Здебільшого виокремлюються масштабні і ґрунтовні умовиводи – мудрість народу у поєднанні з традиціями є джерелом формування філософії етнокультури. У статті проаналізовано тези щодо етнічної свідомості. На базі усвідомлення світопростору створюються архетипи, що діалектично перетворюються на практичну діяльність. Відтак, саме практична діяльність уможливлює підтвердження достовірності власних умовиводів, які підтверджують емпіричні пріоритети етносів. Так створюються передумови наукових знань, формується досвід сутнісно-змістової основи концептів і понять, які пов'язані з об'єктом етносу. Акцентовано увагу на концепції від набутих знань до формулювання наукових філософських ідей на основі моделювання проблемного поля етнокультури. Здебільшого саме традиції

етнокультури відіграють роль неупередженої і раціональної дійсності у галузях культури, освіти, мистецтва. Традиції етнокультури є підвалинами засвоєння, відтворення і трансляції етноуспадкувань завдяки духовному, нематеріальному досвіду попередніх поколінь.

Узагальнено висновки про культурні традиції, що відіграють домінуючу роль у культурній пам'яті, як індивідуальній так і суспільній. Це зумовлено ланцюгом послідовних подій, наслідком дії законів діалектики та законів заперечення нового старим, переходом кількісних змін у якісні. Трансформації у різних галузях здійснюються завдяки оновленню етнокультурної традиції, шляхом трансляції давніх звичаїв, обрядів, ритуалів у культурну пам'ять.

Ключові слова: традиції, культурна пам'ять, етнокультура, філософія, етнос.

Вступ. Дослідження традицій етнокультури існують паралельно із студіями національних традицій у контексті ідентифікації базових традицій і вивчення спільних і специфічних функцій із іншими елементами культури. Лише так можемо долати догмати й побороти архаїчні процеси в звичаях, обрядах – це не означає відмову від давніх традицій, оскільки вони є основою стабільності і наступності.

Професор А. Гоцалюк стверджує, що підвищений інтерес до культури минулого та феномену традицій тлумачиться як певна сукупність елементів соціокультурної спадщини. Шляхом соціального успадкування традиції накопичуються і зберігаються певними спільнотами протягом тривалого періоду. Така поліфункціональність механізму трансляції традицій утворює спадкоємність селективної функції здобуття провідних зразків соціально-

культурної поведінки і ціннісних пріоритетів. Завдяки традиціям молодь має можливість подолати кризу життя й уможливити створення нових форм давніх канонів [3].

Постановка проблеми. Сучасність, віддзеркалюючись у контенті минулої часо-просторової інтросекції, постає паралеллю і праобразом традиції, формуючи культурну пам'ять. По суті, саме на традиціях слід формувати скарбницю культурної пам'яті народу. Така теза має закономірний характер, вона є джерелом збереження національної культури й зумовлена суспільними відносинами, відповідних певному способу життя (регіоніка). Так традиції можна розглядати в єдності з художнім вираженням, якщо вони відповідають етносу й посилюють культурний вплив на світоглядну спрямованість людини.

Як бачимо, «традиції» мають дещо суперечливий культурно-історичний процес, оскільки проаналізувати їх роль у культурній пам'яті народу, дати їм наукове обґрунтування намагалися чимало науковців минулої епохи. Проте, попри розмаїття зібраного теоретичного матеріалу, їм не вдалося проаналізувати спільні чинники. В кращому випадку розглядалися лише мотиви людської діяльності (традиційні), проте без зв'язку зі специфічними функціями пріоритетів. Відсутність стійкої методологічної бази пояснює, що смислове багатство традиційної термінології (обряди, звичаї, ритуали) дозволяє виявити цілісне уявлення про об'єкт дослідження – традиції етнокультури.

Значення сутнісно-змістової основи тлумачення «традиції» має виразне розмаїття. Традиції використовують у різних галузях науки, культури, освіти і, зважаючи на вплив окремих історичних суспільних явищ, розглядаються

в когнітивному, етнографічному, філософсько-антропологічному аспектах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Роль традицій у світовій цивілізації з точки зору конструктивізму, примордіалізму, етносоціології проаналізовано в роботах В. Воловик, С. Гатальської, Г. Дичковської, Н. Ємельянова, О. Забужко, В. Личковаха, М. Поповича, А. Стешенко, В. Шейко, Е. Юрченко. Автори детально розглянули поняття «традиції» і «модерн» у теперішньому тисячолітті, спорадично проаналізували цілісні центри традицій як соціальних явищ в суспільному житті.

Важливість збереження етнокультурних традицій є прерогативою у дослідженнях українського культуролога В.Шейко. Він акцентує увагу на етнонаціональних звичаях і традиціях як презентативних особливостях народу. Через традиції кожний етнос оцінює дійсність, у традиціях відбивається його історія. Вони, забезпечуючи «зустріч поколінь», відтворюють, зберігають і омолоджують культуру. Відмова від традицій призводить до замикання культури в собі, страти минулого й можливостей її відновлення [12, с. 290].

Аналізуючи опрацьовані джерела, маємо зазначити, що традиції не стали предметом комплексних теоретичних досліджень, суттєві особливості традицій етнокультури не з'ясовано, відтак, традиції як виховні та соціально-психологічні компоненти в культурній пам'яті народу досі потребують наукових обґрунтувань.

Проблематику традиції в історії світової філософської думки потужно розкрив німецький філософ Г.-Г. Гадамер. Проблематика «традицій» досліджувалася ним засобами потенціалу герменевтики, психоаналізу, структуралізму, екзистенціалізму. В традиції філософ

вбачав історичність і людську конечність. Він вперше запровадив поняття мовної традиції як компонент герменевтичного досвіду людства [2].

Нова, модерністська традиція тлумачиться українською культурологінею Н. Зборовською як гармонійна причетність до письмової традиції. Водночас О. Гуцуляк трактує це поняття з поясненням прадавнього сакрального тексту як архетипу національної культури. Втім, американський культуролог Ш. Айзенштадт трактує традиції як невід'ємну складову будь-якої культури та людської спільноти [13].

Ми не погоджуємося з твердженням В. Ковальського щодо того, що вчені часто використовують традиції у контексті церковної термінології, не прослідковуючи відмінностей між звичаєм і традицією [11]. Його міркування розгорнуто згідно з дослідженнями У. Харгаліса. Науковці розглядають мотиви людської діяльності без врахування факторів матеріального виробництва та суспільних відносин, тому спостерігається відхід від дослідження загальних і специфічних функцій, створених народом цінностей.

Мета статті – проаналізувати традиції етнокультури як базову характеристику культурної пам'яті.

Виклад основного матеріалу. Реалізація суспільної практики на рівні етнокультури впливає на процес духовної діяльності молоді й дозволяє оволодіти знаннями минулої доби, засвоїти їх, зберігати в соціумі необмежений час, транслювати у культурну пам'ять. Очевидно, що багатоманітні способи трансляції культури слід максимально диференціювати, залежно від носіїв – мова (закодована в словах і пластиці рухів), символіко-знакова комунікативна система (освіта, наука, культура), як поштовх для передачі традиційного спадку. У даному

випадку традиція є детермінантою міжособистісної взаємодії, з якої слід черпати традиційний скарб, зробити внесок у збереження і трансляцію в майбутній духовний ресурс народу. Духовний ресурс концентрується як соціальний досвід і виступає формою спадкоємного зв'язку минулого, сучасного, майбутнього.

З огляду на це, слід зазначити, що світогляд етносу структурується на основі традицій. Мудрість народу у поєднанні з традиціями є джерелом формування філософії етнокультури. Так, етнічна свідомість, відштовхуючись від споглядання світопростору, створює архетипи й діалектично перетворюється на практичну діяльність. Практика уможливорює підтвердження достовірності власних умовиводів. Емпіричні пріоритети етносу створюють передумови наукових знань, формують досвід сутнісно-змістової основи концептів і понять, які безпосередньо пов'язані з об'єктом етносу. Від знань до формулювання теоретичних філософських ідей слід моделювати проблемне поле етнокультури, де саме традиції відіграють роль неупередженої і раціональної дійсності в галузях культури, освіти, мистецтва. Раціональність народу утримується завдяки традиціям, вона далека від науки, тому засвоєння, відтворення і трансляція етноуспадкувань відбувається завдяки духовному, нематеріальному досвіду попередніх поколінь.

За І. Кантом, свідомість людини до початку її пізнання світу будується на ґрунті причинно-наслідкової категорії, за допомогою якої суб'єкт упорядковує світ. Мається на увазі філософія побутового мислення і мовлення, концепти народної мудрості, поняття етнософії та мова етнофілософії. Таке пояснення полягає в тому, що традиція як ознака етносу є предметом рефлексії, де символіка розгортає її духовний смисл.

Категорії пам'яті, які будуються на зв'язках і на основі емпіричних етнічних об'єктів, побутують у практиці етносу: ми можемо взяти знак у такому широкому розумінні, що його інтерпретантою буде не думка, а дія чи досвід, або ми можемо настільки розширити значення знаку, що його інтерпретант набуде простої почуттєвої якості [10]. Зазначена стратегія спрямовує на практичну діяльність об'єкту етнофілософії етносу, відображеного в його мисленнєвій діяльності й етнософії.

Найсуттєвішою ознакою етносу дослідники вбачають у неповторних стереотипах поведінки [5]. Як стверджував академік В. Бромлей, етнос – це не окремий компонент культури, а певна цілісність.

Інтегральний процес етнокультуротворення став потужним чинником у збереженні традицій і їх трансляції у культурну пам'ять народу. У цьому сенсі неповторна єдність географічних, соціально-психологічних і ментально-світоглядних вимірів життя певних спільнот сприяє утвердженню традицій етнокультури, в якій автентика активно використовується у вітчизняній, автентичній хореології.

Дієвими на сьогодні є традиції у мистецьких хореографічних проектах: «Танцююча країна», «Золотий вінець Терпсихори» (м. Рівне), «Мистецька мозаїка» (м. Яремче), «Lega Art Fest» (м. Олєцко, Польща), «Sea Stars» (м. Абена, Болгарія) і т.ін.

Традиції хореографічної культури – невід'ємна складова етнокультури, що в концентрованій формі функціонує поруч із філософією, етикою й естетикою, створюючи основу для автентичного, неповторного національного образу картини світу (від грецьк. *authentilos* – справжній, той що ґрунтується на першоджерелі). Так слід розуміти узагальнену картину культурної пам'яті, що

відбиває кардинальний погляд на систему явищ і процесів, що відповідатиме запитам духовно-практичного досвіду певного етносу.

Виклики сьогодення вимагають нових підходів до обґрунтування етнокультури. На особливу увагу заслуговує праця етнографа О. Воропая «Звичаї українського народу», в якій автор проаналізував календарні звичаї, обрядові дії, описав народні традиції як джерела пісенно-танцювальної культури.

Хореографічна традиція вирізняється повторюваністю і культурною стійкістю. Вона є виразником минулого в теперішньому і майбутньому, виконує функцію спадкоємності. Спадкоємність тут виступає як провідний бік закону заперечення, що проявляється у природі, суспільстві та мисленнєвій діяльності як неодмінний зв'язок між новим і минулим у процесі етнокультурного розвитку. Звісно, як зауважив Є. Баллер, «традиція – це те, що *вже* є або *ще* є, або вже живе в певному суспільстві. Традицію можна розвивати, з традиціями можна боротися, але їх не можливо «успадковувати», оскільки вони самі вже «успадковані» [1, с.168].

Проте «традиційний» шлях передачі досягнень попередніх поколінь новим не є єдиним. Науковці обґрунтовують «раціональний» спосіб, який має наукові та ідеологічні форми. Очевидно, традиція не є синонімом успадкованого, а є закономірністю, яка підпорядковується у свою чергу певній закономірності.

Підкреслюючи елементи спадкоємності у формуванні традицій, не слід залишати поза увагою й інший бік спадкоємності – новаторство, оновлення. Сутність спадкоємності – в єдності успадкування й новаторства, в діалектиці старих, але не застарілих традицій. Традиції

мають обов'язково включати в себе новаторські елементи як вищий ступінь свого розвитку. «Діалектична єдність нових і старих традицій – неодмінна умова всякого прогресу» [4].

З-поміж наукового опрацювання слід виокремити низку досліджень, у яких традиції домінують (або мають місце) в методиці викладання хореографічного мистецтва, – класичного, народного, народно-сценічного, спортивно-бального та сучасного танцю.

Насамперед, традиційний контент у систематизації автентичних танців увиразнили В. Авраменко, М. Вантух, В. Верховинець, Р. Гарасимчук, В. Гнатюк, А. Гуменюк та ін. Збереженню і трансляції надбань танцювальної культури на тлі аналізу діяльності танцівників та у її традиційних локальних різновидах сприяли наукові праці К. Балог, М. Волкова, Н. Горбатова, Т. Гузун, Д. Демківа, Н. Марусик, Б. Стаська, В. Тітова.

Системно дослідивши аналітику сучасної регіоніки танцювальної культури України, О. Бігус, П. Білаш, В. Гордєєв, Б. Кокуленко, А. Підлипська, О. Помпа наголосили на актуалізації становлення та збереженні традицій у просторі національної танцювальної культури.

Використання традицій у постановочній роботі системи освіти (підготовка фахівців – балетмейстерів, хореографів, виконавців) розкрито в освітньо-культурних студіях Т. Благової, В. Володько, І. Гутник, О. Жирова, С. Забрєдовського, О. Плахотнюка, Д. Шарікова.

Традиційна хореографія знаходить своє втілення в класичному, народно-сценічному, бальному, сучасному танці. Сучасні практики, окреслюючи проблематику на рівні успадкованих традицій, актуалізують досвід балетмейстерів минулої епохи, як у наукових опрацюваннях, так і в балетмейстерській діяльності. Варто

зазначити, що ідеї педагогіки, культурології, філософії уможливили систематизувати хореографічні практики і етностажування як засіб для впровадження в навчальному процесі. До того ж, маємо акцентувати, що у танці традиції виконують провідні риси волелюбності, індивідуалізму, демократизму, духовного аристократизму, філософічність душі, милосердя, миролюбність.

Сьогодні світоглядні трансформації зумовили нове усвідомлення і розуміння ролі хореографічних традицій у культуротворчих процесах. Етнокультуру (з традиційною гуманістичною системою) нині слід розглядати як альтернативу відносно модернізованої культури. Найзначнішою компонентою, що зберігає пам'ять народу про ментальні архетипи і стереотипи традиційного буття, є традиції.

Сучасні технології у форматі електронних бібліотек, оцифровування культурної пам'яті, накопичення цифрового контенту є об'єктивною умовою глобальної інформаційної цивілізації. З огляду на перспективи світових проєктів, важливо долучитись до європейського досвіду. У 1992 р. ЮНЕСКО заснували програму «Пам'ять світу» («Memory of the Word Programme») переслідуючи мету збереження культурних досягнень людства [14].

Традиції як культурна спадщина є метою цифрових програм останніх років. Матеріали Британської бібліотеки містять каталоги сховища, в яких представлено 90% оцифрованих повнотекстових видань світу. Зазначена програма визначається як документальна культурна спадщина (документована колективна пам'ять народів світу), фрагмент світової культурної спадщини – досягнення людства для сучасного й майбутніх поколінь. Таким чином, забезпечене визнання документальної спадщини, що має міжнародне, регіональне, національне

значення. Проводиться реєстр культурної спадщини, здійснюється сприяння забезпеченню збереження та вільного доступу, що передбачає сприяння використання інтернету, цифрових копій та каталогів.

Відтак, джерелом інформації в нашому дослідженні є електронні ресурси, що уможливають використання матеріалів як аматорських колективів, так і професійних ансамблів, які представлені в мережі інтернет на офіційних сайтах.

Традиції як джерело відродження, збереження та імплементації етнокультури певних регіонів зафіксовані, збережені та є транслятором танцювальних традицій засобами участі хореографічних колективів України (професійних та аматорських) в різних мистецьких заходах. Про це зазначено в Програмах фестивалів, наукових джерелах, публіцистиці. Йдеться про професійні колективи («Козаки Поділля», м. Хмельницький), муніципальний народний ансамбль танцю «Полісянка» (м. Рівне), державний академічний Волинський народний хор, державний гуцульський народний ансамбль пісні і танцю «Гуцулія», державний буковинський ансамбль пісні і танцю (м. Чернівці); колектив «Надзбручанка» (м. Тернопіль), Закарпатський державний академічний народний хор, танцювальну групу, колективи «Славія» (м. Суми), «Поділля» (м. Вінниця), «Льонок» (м. Житомир), народний ансамбль ансамбль пісні і танцю «Сіверські клейноди» (м. Чернігів), Черкаський державний академічний народний хор, танцювальна група.

На особливу увагу заслуговують аматорські колективи, які демонструють танцювальні традиції у кожній області, районі, селі – фольклорні, народно-сценічні, сучасні, бальні ансамблі. Їх танці віддзеркалюють менталітет українського народу, етнічні особливості

виникнення і побутування танцю в історичній і культурній спрямованості, різних формах його прояву.

У сучасних містах України культурні заходи у формі фестивалів функціонують як традиційна система комунікації. Їх резонансність декларує мистецький рівень і переваги повного локусу культурної пам'яті. Тексти, що їх демонструють на фестивалях, – актуальність ідей, комунікативну систему, ефективний засіб підвищення статусу культурних традицій. Завдячуючи вдало проведеному форуму, містечко чи місто перетворюється на культурний центр, де відбувається «значна» подія в масштабах не лише регіону, області, країни, а, можливо, й у більших: «декотрі маленькі міста у певні періоди виконують функції крупних культурних центрів» [8, с. 97].

Так, на Рівненщині культурні традиції зберігають на рівні від тенденцій (ідей) до активної розбудови інфраструктури. Зокрема, фольклорно-етнографічне товариство готує матеріали для проведення Міжнародного малодіжного фестивалю традиційної народної культури «Древлянські джерела» (статус фестивалю CIOFF та IOF – співпрацюють із ЮНЕСКО), Міжнародного фестивалю дитячого фольклору «Котилася торба» (м. Вараш) та «Коляда» (м. Рівне). Вивчаючи народну спадщину, молодь популяризує фольклор, народні звичаї та обряди, ознайомлюється з культурними традиціями регіонів України та інших країн. Рівненщина та Рівненське Полісся донині зберігають архаїчні риси матеріальної і духовної культури, характеризуються консервативністю, прадавніми звичаями та світоглядом українського народу [5].

Нині культурні традиції балансують від фольклору до масової популярної культури. Попри це, високий рівень інформованості населення позитивно впливає на функціонування і збереження традиційних зв'язків зі

стародавніми традиціями, концентруючи етнічну специфічність у її власному виявленні. Чим сильніше людина прагне відновити і зберегти культурні традиції, тим глибше відбуваються неминучі міжкультурні обміни, в результаті чого традиційні свята утворюють осердя культурної пам'яті, що синтезує діалог культур, об'єднуючи досвід народів і держав.

Свята мають смислогенеруючу функцію, вони маркують сакральність історико-культурного чинника, повертаючи погляд до стартової точки, яка зберігається до сьогодні в культурній пам'яті народу. Таким чином культурні традиції транслуються в сучасну етнокультуру, включаючи забуті та втрачені смисли, що є каталізатором самоідентифікації етносу.

Теоретично можна припустити, що культурні традиції (звичаї, обряди, ритуали, свята, комунікації) поступово зникають, проте можуть претендувати на пріоритет у площині культурної пам'яті. З цього приводу філософ В. Межуєв стверджує, що культурі властива універсальна цивілізація, яка передбачає не усунення культур, а вільний доступ до кожної з них. Універсальність цієї цивілізації полягає в тому, що вона об'єднує людей не однією спільною для всіх культурою, а правом кожного індивіда вільно обирати свою культурну ідентичність, толерантністю до найрізноманітніших культур. Ученого дивує, чому деякі науковці не розуміють можливостей свого права користуватися результатами будь-якої національної культури [9, с. 97].

Автор доводить, що це не утопія, адже універсальність відбувається завдяки культурі, будь-який поступ і розвиток анонсується саме в цьому напрямі.

У цьому ж контексті слід згадати концепцію А. Коновалової про позитивний чинник культурних

контактів, відкритість кордонів для культурного впливу, посилення міжкультурної комунікації, доступність інформації про культурні традиції і свободу вибору кожного індивіда обрати власну культурну незалежність. Авторка наголошує на рівноправному культурному діалозі у формі мистецтва, котре є унікальною формою за можливостями та засобами реалізації міжкультурного діалогу [8].

Цілком закономірно, що проблеми культурних традицій досить міцно займають домінуючу позицію у культурній пам'яті, як індивідуальній, так і суспільній. Це зумовлено ланцюгом послідовних подій, наслідком дії законів діалектики та законів заперечення нового старим, переходом кількісних змін у якісні. Відтак, загальний зв'язок та розвиток, причинно-наслідковий принцип та системність є вищим синтезом основних філософських законів, які, активно взаємодіючи, впливають на пріоритети молодого покоління. Трансформації у різних галузях здійснюються завдяки оновленню культурної традиції шляхом трансляції давніх звичаїв, обрядів, ритуалів, комунікацій у (насамперед) свідомість молоді. Такий формат впливає на рівень усіх аспектів перетворення культурних традицій і вбудовування їх у загальну систему пріоритетів. Це значною мірою сприяє закріпленню установки про перспективи етнокультурної традиції та культурної пам'яті як основного механізму етноспадщини, що передається від покоління до покоління, зберігається протягом тривалого часу, творить обличчя нації. Отже, етнокультурні традиції – це своєрідний спосіб життя.

Висновки. Таким чином, торкаючись проблем «етнокультурної традиції» в Україні, маємо зазначити, що обґрунтована категорія є базовою характеристикою культурної пам'яті, тобто безпосередньо культури у

філософії, культурології, мистецтвознавстві. Вона виконує різноманітні функції (комунікативна, смислогенеруюча, зняття культурної напруги), дає можливість аналізувати панораму історико-культурного існування, є інструментом передачі успадкованого традиційного досвіду, сприяє створенню передумов нових параметрів соціальної пам'яті, формуючи основи людського взаєморозуміння й детермінанти для майбутнього розвитку етнокультури в консолідації з головним джерелом національного самопізнання, а їх збереження умовою подальшого існування, розвитку етносу й, відповідно, трансляції культурної пам'яті.

Список використаної літератури:

1. Баллер Е. Преемственность в развитии культуры. Москва: Наука, 1969. 294 с.
2. Гадамер Г.-Г. Истина и метод. Основные черты философской герменевтики. Москва: Прогресс, 1988. 704 с.
3. Гоцалюк А. Неотрадиціоналізм як соціокультурний феномен України. Авореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня доктора філос. наук. 09.00.03. Київ. 2016. 36 с.
4. Денисюк Н. Традиции и формирование личности. Минск: Изд-во БГУ, 1979. 136 с.
5. Етнокультурний центр Рівненського міського Палацу дітей та молоді.
URL: <http://www.pdm.org.ua/news/etnokulturniy-centr-rivnenskogo-pdm> [http:// www](http://www).
6. Зуєв С. Сучасний культурний простір та семіотика музичного фестивалю (на матеріалах Харкова). Дис. ...на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства. 17.00.01. Суми, 2007. 208 с.

7. Коновалова А. До питання модернізації української культури в умовах глобалізації
URL: http://www.mari.kiev.ua/sites/default/files/inline-files/Suchasne%20Mistectvo_2-2005.pdf
8. Межуєв В. Діалог як спосіб міжкультурного спілкування в сучасному світі. Філософська думка. 2011. № 4. Сс. 90-101.
9. Пирс Ч.С. О знаках и категориях. Избранные произведения. Москва: Логос, 2000. 448 с.
10. Хархалис У. М. Звичай, традиція, обряд, ритуал як форми відображення суспільних відносин. Мультиверсум. Філософський альманах. 2004. № 44. Сс. 22-34.
11. Шейко В. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець XIX – початок XXI ст.) Т. 2. Харків: Основа, 2001. 398 с.
12. Этносы и этнические процессы. Памяти Р. Ф. Итса: Сб.ст. Москва: Восточная литература, 1993. 356 с.
13. Eisenstadt S.N. Tradition, Change, and Modernity. New York, Sydney, Toronto: John Wiley, 1973. 326 p.
14. General Guidelines to Safeguard Documentary Heritage.
URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000125637>

Liliia M. SAVCHYN,

PhD in History, Associate Professor,

Doctoral Student,

National Academy of Management of Culture and Arts,

Kyiv, Ukraine,

e-mail: liliasavchin@gmail.com,

ORCID: 0000-0002-8537-142X

TRADITIONS OF ETHNOCULTURE AS A BASIC CHARACTERISTICS OF CULTURAL MEMORY

Abstract. The importance of preserving the traditions of ethnoculture is the advantage of research by philosophers, culturologists, historians and other fields of domestic scholars. Their main theses declare ideas about the worldview of the ethnos, which is formed on the basis of ethnocultural traditions. Large-scale and thorough inferences are mostly distinguished – the wisdom of the people in combination with traditions is the source of the formation of the philosophy of ethnoculture. In this article we analyze the theses on ethnic consciousness. Starting from the awareness of the world space, archetypes are created and dialectically they turn into practical activities. Thus, it is the practical activity that makes it possible to confirm the validity of one's own inferences, which confirm the empirical priorities of ethnic groups. This creates the preconditions for scientific knowledge, forms the experience of the substantive basis of concepts and concepts that are related to the object of ethnicity. We focus on concepts from knowledge to the formulation of theoretical philosophical ideas based on modeling the problem field of ethnoculture. For the most part, it is the traditions of ethnoculture that play the role of unbiased and rational reality in the spheres of culture, education, and art. Traditions of ethnoculture are the foundation of assimilation, reproduction

and translation of ethno-heritage through the spiritual, intangible experience of previous generations.

The problems of cultural traditions that play a dominant role in cultural memory, both individual and social, have been summarized. This is due to a chain of successive events, the consequence of the laws of dialectics and the laws of denial of the new old, the transition from quantitative to qualitative changes. Transformations in various spheres are carried out through the renewal of ethnocultural tradition, by translating ancient customs, rituals, rituals into cultural memory.

Key words: traditions, cultural memory, ethnoculture, philosophy, ethnicity.

References:

1. Baller, Ye. (1969). Preemstvennost v razvytyy kultury [Continuity in the development of culture]. Moscow: Nauka [in Russian].
2. Hadamer, H.-H. (1988). Istina y metod. Osnovnye cherty fylosofskoi hermenevtiki [Truth and method. The main features of philosophical hermeneutics]. Moscow: Prohress [in Russian].
3. Hotsaliuk, A. (2016). Neotradytsionalizm yak sotsiokulturnyi fenomen Ukrainy [Neo-traditionalism as a socio-cultural phenomenon of Ukraine]. Doctor's thesis. Kyiv [in Ukrainian].
4. Denysiuk, N. (1979). Tradytsyy y formyrovanye lychnosty [Traditions and personality formation]. Minsk: Izd-vo BGU [in Bialorusian].
5. Etnokulturnyi tsentr Rivnenskoho miskoho Palatsu ditei ta molodi [Ethnocultural center of Rivne City Palace of Children and Youth]. Available at: <http://www.pdm.org.ua/news/etnokulturniy-centr-rivnenskogo-pdm> [http:// www](http://www) [in Ukrainian].

6. Zuiev, S. (2007). Suchasnyi kulturnyi prostir ta semiotyka muzychnoho festyvaliu (na materialakh Kharkova) [Modern cultural space and semiotics of the music festival (based on Kharkiv)]. PhD thesis. Sumy [in Ukrainian].
7. Konovalova, A. (2005). Do pytannia modernizatsii ukrainskoi kultury v umovakh hlobalizatsii [On the issue of modernization of Ukrainian culture in the context of globalization]. Available at: http://www.mari.kiev.ua/2005_03_04.pdf. [in Ukrainian].
8. Mezhuiev, V. (2011). Dialoh yak sposib mizhkulturnoho spilkuvannia v suchasnomu sviti [Dialogue as a way of intercultural communication in the modern world]. Philosophical thought. 4, 90-101 [in Ukrainian].
9. Pyrs, Ch.S. (2000). O znakakh y katehoriakh Yzbrannyye proyzvedeniya [About signs and categories Selected works]. Moscow: Lohos [in Russian].
10. Kharkhalis, U. (2004). Zvychai, tradytsiia, obriad, rytual yak formy vidobrazhennia suspilnykh vidnosyn [Custom, tradition, rite, ritual as a form of reflection of social relations]. Mulytversum. Filosofskyi almanakh [in Ukrainian].
11. Sheiko, V. (2001). Kultura. Tsyvilizatsiia. Hlobalizatsiia (kinets XIX – pochatok XXI st.) [Culture. Civilization. Globalization (end of the XIX - beginning of the XXI century)]. 2. Kharkiv: Osnova [in Ukrainian].
12. Etnosy i etnicheskie processy (1993). Pamyati R. F. [Ethnic groups and ethnic processes]. Itsa: Sb.st. Moscow: Vostochnaya literatura [in Russian].
13. Eisenstadt, S.N. (1973). Tradition, Change, and Modernity. New York, Sydney, Toronto: John Wiley [in English].
14. General Guidelines to Safeguard Documentary Heritage. Available at:

<http://www.unesco.org/new/en/communication-and-information/flagship-project-activities/memory-of-the-world/homepage> [in English].